

Cauza C-516/19

**Rezumatul cererii de decizie preliminară întocmit în temeiul articolului 98
alineatul (1) din Regulamentul de procedură al Curții de Justiție**

Data depunerii:

9 iulie 2019

Instanța de trimitere:

Verwaltungsgericht Berlin (Germania)

Data deciziei de trimitere:

17 iunie 2019

Reclamantă:

NMI Technologietransfer GmbH

Pârâtă:

EuroNorm GmbH

Obiectul litigiului principal

Compatibilitatea ajutorului cu piața internă; Definiția IMM-urilor; Întreprinderi controlate de organisme publice

Obiectul și temeiul juridic al trimiterii preliminare

Interpretarea dreptului Uniunii, articolul 267 TFUE, în special interpretarea Regulamentului (UE) nr. 651/2014 al Comisiei din 17 iunie 2014 de declarare a anumitor categorii de ajutoare compatibile cu piața internă în aplicarea articolelor 107 și 108 din tratat (JO 2014, L 187, p. 1, denumit în continuare „Regulamentul nr. 651/2014”).

Întrebările preliminare

1. O societate cu răspundere limitată care exercită o activitate economică poate să nu fie considerată o întreprindere mică și mijlocie (denumită în continuare „IMM”) în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din anexa I la Regulamentul nr. 651/2014 doar pentru că 90% din capitalul social al acesteia este deținut de o fundație de drept civil al cărei consiliu director, care nu are competența administrării entității, este format din 17 membri, dintre care doi sunt reprezentanți ai unor ministere, unul este primarul unui oraș, unul este rectorul unei universități, trei sunt profesori la această universitate, unul este președintele unei alte instituții de studii superioare, iar unul este directorul unei camere de comerț și industrie?
2. Universitățile și instituțiile de învățământ superior de stat, precum și camerele de comerț și industrie sunt organisme publice în sensul articolului 3 alineatul (4) din anexa I la Regulamentul nr. 651/2014?
3. Persoanele care desfășoară o activitate voluntară neremunerată în cadrul consiliului director al fundației sunt organisme publice în sensul articolului 3 alineatul (4) din anexa I la Regulamentul nr. 651/2014 pentru simplul motiv că lucrează cu normă întreagă în cadrul unui organism public?
4. Controlul exercitat de către organismele publice în sensul articolului 3 alineatul (4) din anexa I la Regulamentul nr. 651/2014 presupune faptul că organele organismelor publice pot da instrucțiuni, în temeiul unui raport juridic, membrilor voluntari neremunerați ai consiliului director, în sensul unui anumit comportament de vot în cadrul consiliului director?
5. Controlul indirect al drepturilor de vot de către organismele publice presupune că s-a stabilit că organismele publice influențează membrii consiliului director, astfel încât aceștia să își exercite drepturile de vot într-un mod stabilit de către organismele publice?
6. Un control indirect al drepturilor de vot de către organismele publice există deja atunci când există posibilitatea ca membrii voluntari neremunerați ai consiliului director să țină seama, în activitatea pe care o desfășoară în cadrul consiliului director, de interesele organizațiilor publice din care provin?
7. Expresia „sunt controlate [...] solidar” în sensul articolului 3 alineatul (4) din anexa I la Regulamentul nr. 651/2014 presupune că poate fi stabilită formarea unei voințe solidare a organismelor publice în ceea ce privește drepturile de vot?
8. Expresia „sunt controlate” în sensul articolului 3 alineatul (4) din anexa I la Regulamentul nr. 651/2014 presupune aplicarea efectivă a statutului de către fundație sau o posibilă interpretare a textului statutului?

Dispozițiile din dreptul Uniunii invocate

Regulamentul nr. 651/2014, în special articolul 3 alineatul (4) din anexa I la Regulamentul nr. 651/2014 (denumită în continuare „dispoziția în discuție”)

Dispozițiile naționale și dispozițiile contractuale invocate

Legea privind reglementarea provizorie a dreptului camerelor de comerț și industrie, în versiunea din 29 martie 2017 (denumită în continuare „IHKG”)

Directiva „Programul central de inovare pentru întreprinderile mici și mijlocii” a Bundesministeriums für Wirtschaft und Energie (Ministerul Federal al Economiei și Energiei) (denumită în continuare „directiva ZIM”), care nu are caracterul unui act normativ

Statutul Fundației NMI Naturwissenschaftliches und Medizinisches Institut an der Universität Tübingen, în versiunea aprobată la 11 august 2015 de către Regierungspräsidium Tübingen (Consiliul Regional Tübingen) (denumit în continuare „statutul”)

Acordul de cooperare între Institutul NMI și Universitatea de stat din Tübingen, care a fost reînnoit în anul 2009 (denumit în continuare „acordul de cooperare”)

Situația de fapt și procedura

- 1 Părțile sunt în dezacord cu privire la promovarea unui proiect de cercetare și dezvoltare al reclamantei în conformitate cu directiva ZIM.
- 2 Pârâta este o societate cu răspundere limitată, căreia i-a fost acordată prerogativa exercitării unor atribuții administrative publice, printre altele, în domeniul subvențiilor.
- 3 Capitalul social al reclamantei este de 27 800 de euro. Din acesta, suma de 25 000 de euro este subscrisă de institutul de cercetare „NMI Naturwissenschaftliches und Medizinisches Institut an der Universität Tübingen” (Institutul de Științe ale Naturii și Medicină de pe lângă Universitatea din Tübingen) (denumit în continuare „NMI-Institut”). Restul capitalului social este deținut de către un holding financiar.
- 4 NMI-Institut este o fundație de drept civil, cu personalitate juridică. Scopul acestei fundații de utilitate publică este de a promova știința și cercetarea. Prin constituirea reclamantei, s-a urmărit, printre altele, punerea în practică cu profit financiar a rezultatelor cercetărilor obținute în cadrul institutului. La capitalul fundației au contribuit 13 întreprinderi și, într-o proporție mai mică, orașul Reutlingen. Statutul nu cuprinde o normă privind exercitarea drepturilor de vot deținute de NMI-Institut la reclamantă.

- 5 Până în luna aprilie a anului 2018, administratorul reclamantei era totodată președintele consiliului de administrație și directorul NMI-Institut. Reclamanta și NMI-Institut își au sediul în aceeași clădire din Reutlingen.
- 6 În conformitate cu statutul său, NMI-Institut are două organe, și anume consiliul director și consiliul de administrație. Consiliul de administrație asigură administrarea fundației și gestionarea tuturor activităților acesteia. Pentru o serie de operațiuni, consiliul de administrație are nevoie de acordul prealabil al consiliului director, de exemplu, în ceea ce privește încheierea unor tranzacții imobiliare și accesarea unor împrumuturi.
- 7 Consiliul director are sarcina de a defini principiile care guvernează activitatea fundației în conformitate cu scopul acesteia și de a supraveghea respectarea acestora. Potrivit statutului, acesta are, printre altele, următoarele responsabilități: luarea deciziilor cu privire la programele de cercetare și finanțare ale fundației, numirea și revocarea membrilor consiliului de administrație și modificarea statutului. Acesta hotărăște cu majoritate simplă, iar în cazul modificării statutului, cu o majoritate de două treimi.
- 8 Membrii consiliului director desfășoară o activitate voluntară neremunerată. Conform statutului, din consiliul director fac parte în cazul de față 17 membri. În ceea ce privește componența exactă a acestuia, se face referire la prima întrebare preliminară. Majoritatea membrilor provin din organisme publice în sensul dispoziției în discuție.
- 9 Printre membrii consiliului director, se numără directorul Camerei de Comerț și Industrie din orașul Reutlingen. Conform IHKG, camerele de comerț și industrie sunt instituții de drept public, care reprezintă interesele comercianților din districtele acestora și care promovează interesele întreprinderilor cu scop lucrativ.
- 10 În plus, NMI-Institut și Universitatea din Tübingen colaborează pe baza acordului lor de cooperare. Acesta prevede, printre altele, următoarele:
  - colaborarea în calitate de parteneri egali și echivalența serviciilor furnizate reciproc;
  - planificarea și punerea în aplicare a proiectelor de cercetare;
  - cooperarea în ceea ce privește oportunitățile de muncă și calificare;
  - plasarea unor titulari de catedre în instituțiile fundației.

Acordul de cooperare privește, de asemenea, repartizarea veniturilor rezultate din valorificarea invențiilor comune între Universitatea din Tübingen și NMI-Institut.
- 11 În luna iulie a anului 2016, reclamanta a solicitat pârâtei o subvenție pentru proiectele sale de cercetare. Pârâta a considerat că proiectele de cercetare ar trebui finanțate, însă a respins cererea în februarie 2017. Aceasta și-a motivat decizia

prin faptul că reclamanta nu poate fi considerată IMM, deoarece este controlată de un organism public.

- 12 Reclamanta a formulat o cale de atac împotriva acestei decizii, care a fost respinsă de pârâtă în iunie 2017. Prin acțiunea introdusă, reclamanta continuă să-și urmărească în justiție pretențiile formulate.

Motivarea trimiterii preliminare

- 13 Soluționarea litigiului depinde de o decizie a Curții de Justiție privind interpretarea tratatelor.
- 14 În litigiu este aspectul dacă pârâta poate respinge în mod întemeiat, pe baza dispoziției în discuție, încadrarea reclamantei ca IMM și dacă aceasta avea dreptul să refuze finanțarea.
- 15 Conform Directivei ZIM, IMM-urile care desfășoară activități în Germania sunt eligibile pentru sprijin. Aceasta face trimitere, în privința definiției IMM-urilor, la Regulamentul nr. 651/2014 și la dispoziția în discuție.
- 16 Conform dispoziției în discuție, o întreprindere nu poate fi considerată IMM dacă 25 % sau mai mult din capitalul sau din drepturile de vot ale acesteia sunt controlate, direct sau indirect, solidar sau individual, de unul sau de mai multe organisme publice.
- 17 În susținerea ideii că reclamanta este controlată de organisme publice și, prin urmare, nu poate fi considerată IMM, pârâta aduce următoarele argumente:
- NMI-Institut și reclamanta ar fi întreprinderi afiliate în sensul articolului 3 alineatul (3) litera (a) [din anexa I la] Regulamentul nr. 651/2014;
  - NMI-Institut nu ar exercita niciun control direct asupra reclamantei;
  - prin intermediul consiliului director, care este compus în mod preponderent din reprezentanți ai unor organisme publice, organismele publice ar exercita totuși un control indirect asupra reclamantei;
  - având în vedere sarcinile care îi sunt atribuite în conformitate cu statutul fundației, consiliul director ar conduce fundația;
  - sfera activităților reclamantei s-ar afla în cadrul scopului fundației, astfel încât s-ar putea considera că și asupra reclamantei este exercitată o influență suficientă a organismelor publice.
- 18 În susținerea ideii că reclamanta nu este controlată de organisme publice și, prin urmare, poate fi considerată IMM, reclamanta invocă următoarele argumente:

- fundația este guvernată exclusiv de scopul obiectiv al fundației. În plus, nu are loc un proces de constituire a unei voințe;
- consiliul director nu ar influența voința fundației, mai exact a celorlalte organe ale fundației, neinfluențând modul în care fundația decide în adunarea asociaților reclamantei;
- consiliul director ar trebui comparat cu un for de specialitate cu rol consultativ, care nu ar putea exercita nicio influență asupra deciziilor care privesc reclamanta;
- în general, consiliul de administrație al unei fundații are competențe extinse;
- consiliul director al NMI-Institut nu ar putea să dea instrucțiuni consiliului de administrație. Acest lucru ar privi, de asemenea, chestiunea modului în care consiliul de administrație exercită drepturile de vot pe care NMI-Institut le deține la reclamantă.